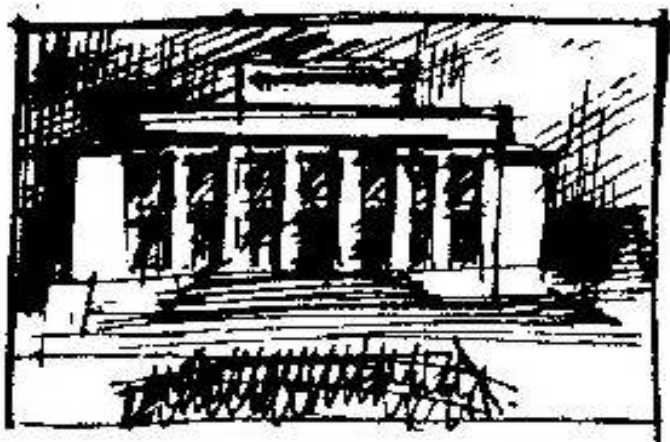

Z P R A V O D A J

Spolek přátel
Národního divadla Brno

www.spndb.cz

Vážení a milí přátelé – opery, baletu a činohry, příznivci opery, baletu a činohry,

V úvodu si dovoluji připomenout, že kultura má nového ministra. Martin Baxa, vzděláním pedagog, se jako radní Plzeňského kraje staral v rámci kulturní gesce hlavně o památky. Svět živého divadla mu určitě není lhostejný a má o něm základní přehled. Aby přerostl v relativně zasvěcený – to bude záležet na kompletním okolí. Jestli bude úspěšný, to bude výsledek síly jeho naléhavé tvrdohlavosti i vyjednávací kreativity ve vládě při prosazování zájmů kultury. Buďto bude opět upopelenou nadstavbou, posledním článkem vládní agendy, nebo sebevědomou součástí politického života této země. Pan Baxa má bezpochyby ke kultuře pozitivní vztah, ale zatím není jasné, jak chce pomoci živému kvalitnímu umění, jaké jsou jeho konkrétní cíle, jestli jeho priority neskončí u nehybných památek a u příspěvkových organizací ministerstva. Jediné, co je jasné, jsou ministrovy ambice dosáhnout bájněho jednoho procenta státního rozpočtu. Tak ať se daří.

(Harmonie, kráceno)

Činohra NDB zve: 10. února 2022 v 10 hod. v divadle Reduta

Veřejná generálka Václav Havel: *Ztížená možnost soustředění*

V pátek 4. března 2022 v 17 hod. v divadelním sále Reduty

pro nás připravuje Taneční konzervatoř Brno

podvečer s ukázkami tanečního umění svých studentů. Tradice těchto setkání byla před dvěma roky přerušena vzhledem k pandemii a zrušení kulturních akcí.

Pevně věříme a moc si přejeme, aby tentokrát nedošlo k ničemu, co by konání této velmi populární akce znemožnilo. **Těšíme se na setkání s taneční mládeží i s Vámi, našimi členy.**

Zprávy výboru:

Jak jsme již ve Zpravodaji informovali, k 31. 12. 2021 jsme zaktualizovali členskou evidenci a všechny členy, kteří v r. 2021 nezaplatili členský příspěvek, jsme z evidence vyřadili. Pokud budou mít zájem na své členství navázat, je nutné, aby vyplnili novou přihlášku a bude jim vydána nová členská legitimace s novým číslem. Prozatím je možné se přihlašovat pouze každou první středu v měsíci, kdy se koná schůze výboru.

Naši jubilanti v únoru (kulaté a půlkulaté narozeniny)

Jana Rašovská

Jana Podsedníková

Bohuslava Vaňurová

Vážení jubilanti, členové výboru SPNdB Vám přejí dobré zdraví, ale také štěstí a úspěchy. Jestli jste si dali s novým rokem nová předsevzetí, obrňte se trpělivostí, soudností, sebekázní – zázraky na počkání se nekonají. Ale pevně věřte, že přijdou.

Premiéry v únoru:**Opera:**

Alcina Georg Friedrich Händel (23. 2. 1685-14. 4. 1759)
5. února 2022, v 19 hod. Janáčkovovo divadlo

G. F. Händel svou 34. operu napsal na jaře 1735 pro Royal Theatre Covent Garden, které se pyšnilo nákladnou jevištní technikou umožňující spektakulární scénické efekty. Tomu odpovídá i kouzelnický námět, jehož původní předlohou je část Ariostovy básně *Orlando furioso*.

Mocná kouzelnice Alcina vytvořila na ostrově velkolepý palác v překrásné krajině, kam láká milence do sítí své moci. Jedním z nich je i křesťanský rytíř Ruggiero, který podlehne jejím kouzlům a zapomene na svou snoubenku Bradamante. Ta se ho nehodlá vzdát a v převleku se ho vydá zachránit. Největším kouzlem této opery je však hudba a jedny z nejkrásnějších hudebních čísel napsaných pro lidský hlas. V režii Jiřího Heřmana a hudebním nastudováním Václava Lukse vystoupí ve spolupráci s Janáčkovou operou NdB orchestr Collegium 1704, hrající na barokní nástroje. Výjimečná budou vystoupení zahraničních hvězd: kanadská sopranistka Karina Gauvin (Alcina), sopranistka Mirella Hagen (Morgana), kontratenor Justin Kim a Ray Chenez. Partnerem inscenace jsou i divadla v Caen a Versailles. Nastudováno v italském originále s českými, anglickými a německými titulky.

Pouze čtyři reprízy: 6., 12., 13. a 18. února 2022

Činohra

Ztížená možnost soustředění Václav Havel
11. února 2022, v 19.hod. - divadlo Reduta

Eduard Huml je vědec. Jako sociolog se snaží definovat myšlenky týkající se postojů člověka ke štěstí a k životním hodnotám. Své teze, podložené teoretickými úvahami, pravidelně diktuje mladé stenografce Blance, která ho fyzicky přitahuje. Doktor Huml je však ženatý, dokonce má milenkou, což je momentálně jeden z problémů, který ho pronásleduje. Atraktivní Renata i manželka Vlasta nutí vědce k tomu, aby ukončil nefungující vztah. Huml je jedním z účastníků výzkumu doktorky Balcárkové, která má prostřednictvím počítače Pucuk zjistit vše, co se týká lidské individuality, aby mohla dojít k obecným závěrům. Tým odborníků se setkává v domácnosti Humlových, kde pokaždé dojde ke zhroucení velmi citlivého přístroje. Výzkumníci nechápou proč. Komédie V. Havla (1936-2011) vznikla v roce 1968 pro Divadlo Na zábradlí. V režii Martina Glasera se s dramatikou V. Havla divák setká v NdB popáté.

Reprízy: 12., 18. a 26. února 2022

Kubula a Kuba Kubikula Vladislav Vančura
25. února 2022, v 19 hod. - Malá scéna Mahenova divadla

Znovu ožijí rozpustilé příhody medvědáře Kuby Kubikuly a jeho medvěda Kubuly. Nebude chybět ani podivné medvědí strašidlo Barbucha. Společně s režisérem Jiřím Jelínkem se diváci vrátí do časů ušatých čepic, kdy byl svět ještě mladý a věřilo se na pohádky. Všechny čeká lekce z dobrých mravů. Bude se čarovat, bruslit, snít i chytat blechy. O originální loutky i výpravu se postarala Bára Čechová, hudba a písně jsou od Zdeňka Krále. Představení pro celou rodinu.

Reprízy: 26. 2. v 15 hod, 28. 2. v 10 hod.

Divadelní jubilea, vzpomínky – únor

1. 2. 1957 se narodila Julie Kubaláková, emeritní členka Baletu NdB. Absolvovala experimentální třídu brněnské konzervatoře (1968-1971) a roční stáž v Moskevském akademickém choreografickém učilišti. Po návratu byla angažována do baletního souboru. Muzikální, citlivá tanečnice technicky čistě akcentovala klasickou taneční techniku v postavách sólových i sborových. Z rolí: Julie (*Romeo a Julie*), hlavní pár (*Lašské tance*), pas de trois (*Labutí jezero*), Blondelen (*Scaramouche*), Amorek, Sýrix (*Pan a Sýrix*), Helena (*Sen noci svatojánské*), None (*Gajané*), Větrník (*Paní mezi stíny*). Zúčastnila se několika tanečních soutěží, tančila na výchovných koncertech.

4. 2. 1942 se narodil emeritní člen Baletu NdB Stanislav Olbricht, dlouholetý člen pánské části sboru. Bez takových tanečníků by soubor nemohl existovat.

3. 2. 1952 se narodila mezzosopranistka Tamara Brummerová. Absolventka brněnskou JAMU získala první angažmá v Banské Bystrici (1979-1992), poté zpívala v Ostravě. Disponovala pevným, technicky dobře zvládnutým hlasem. Z rolí Carmen, Amneris, Eboli, Venuše, Cizí kněžna, Kostelníčka,

4. 2. 1952 zemřel barytonista Bedřich Plaške (*7. 1. 1875). Pozoruhodně všestranná osoba. Studoval malířství na akademii u J. Mařáka, zpěv na konzervatoři. V letech 1900–17 byl vysoce ceněným sólistou drážďanské Dvorní opery několikrát zpíval v Bayreuthu, 35 krát hostoval v ND Praha (v roce 1925 byl jmenován čestným členem ND). Z rolí: Král Vladislav, Escamillo, Bludný Holanďan, Wolfram, Talramund, Přemysl.

5. 2. 1842 se narodil barytonista Vojtěch Šebesta († 25.2.1880). Vyučený kominík zpíval od r. 1884 ve sboru Prozatimního divadla. Při premiéře *Prodané nevěsty* (1866) byl prvním Míchou a za Smetanova vedení se vypracoval na první obor. K nejlepším jeho rolím patří: Papageno, Masetto, Vilém Tell. Z finančních důvodů přešel v r. 1870 do pražského německého divadla, kde zpíval markýze Posu, Hanse Sachse. Předčasně zemřel na záchvat mrtvice - prý v okamžiku, kdy si doma cvičil árii Figara z *Lazebníka Sevillského*.

6. 2. 1942 se narodil tenorista Jiří Ceé († 11. 10. 2017). Zpěv studoval na AMU, později soukromě. V letech 1966–83 byl sólistou liberecké opery, 1983–85 působil v Ostravě, od r. 1985 sólista ND Praha. Velmi muzikální lyrický tenorista, výborný i po stránce herecké. Z rolí: Don Ottavio, Tamino, Enzo Grimaldo, Nemorino. Velmi citlivě vytvářel i role buffo – oboru (Benda, Vašek, Jurodivý ...)

7. 2. 1862 zemřel skladatel a dirigent František Škroup (* 3. 6. 1801). Studoval práva a soukromě hudbu. Organizoval první českou operní družinu, pracoval jako korepetitor, zpěvák i dirigent. Od r. 1827 byl druhým kapelníkem Stavovského divadla v Praze. Řídil také kantátové oratorní a symfonické koncerty na akcích Jednoty umělců hudebních nebo na Žofínských akademiích. Škroup je nedocenenou osobností, i když premiéra jeho *Dráteníka* 2. 2. 1826 je považována za mezník v dějinách českého hudebního divadla. V r. 1857 byl ze Stavovského divadla propuštěn a od r. 1860 působil jako kapelník v Rotterdamu. Z díla: opery *Dráteník*, *Der Nachtschatten*, *Oldřich a Božena*, *Udalrich und Božena*, *Der Prinz und die Schlange*, *Die Geisterbraut*, *Die Drachenhöhle*, *Libušin sňatek*, *Drahomíra*, *Der Meergeuse*, *Kolumbus*.

9. 2. 1942 se narodil skladatel, muzikolog, publicista, pedagog Miloš Štědroň, mimořádně všestranná tvůrčí osobnost. Na UJEP vystudoval hudební vědu, skladbu u C. Kohoutka, J. Kapra, M. Ištvána. Absolvoval postgraduální studium elektronické hudby a stáže v Darmstadtu, Belgii a Nizozemí. Je profesorem brněnské univerzity.

11. 2. 1937 se narodil tenorista Jiří Olejníček. Vyučený strojní zámečnický, zpěv studoval na brněnské, později pražské konzervatoři. Od r. 1961 byl sólistou opavské opery, od r. 1963 angažován v Brně. Patřil k nesmírně pracovitým umělcům s darem jevištní intuice, vynikal hereckou přesvědčivostí. Z rolí: Faust, Turridu, Princ, Lohengrin, Kalaf, Don José, Don Alvaro, Lenskij, Dalibor, Othello.

14. 2. 1912 se narodila sopranistka Milada Musilová († 24. 1. 1996). Zpěv studovala soukromě. První angažmá v l. 1936–45 v Ostravě, byla sólistkou Divadla 5. května, v l. 1948–75 v ND Praha. Měla lehký soprán, který od subretního oboru zesílil na obor mladodramatický. Z rolí: Katuška, Hančí, Mimi, Čo-Čo-San, Mařenka. Byla první představitelkou role v Hábově čtvrttónové opeře *Matka*.

19. 2. 1997 zemřel skladatel, dirigent a muzikolog Jarmil Burghauser (* 21. 10. 1921). Žák J. Křičky a O. Jeremiáše, muzikologii vystudoval na filozofické fakultě UK v Praze. Byl lektorem AMU, sbormistrem a dirigentem ND (1946–55). Byl editorem děl Dvořákových a Fibichových i dalších odborných publikací. Opery: *Alladina a Palomid*, *Lakomec*, *Karolínka a lhář*, *Most*.

📖 12. 2. 1897 se narodil skladatel a dirigent Břetislav Bakala († 1. 4. 1958). Absolvent varhanní a mistrovské školy L. Janáčka a brněnské konzervatoře působil od r. 1920 profesionálně v Brně. S výjimkou sezony 1925/26, kdy byl varhaníkem katedrály ve Philadelphii, působil jako korepetitor a kapelník brněnského ND (1920-25), dirigent orchestru Čs. rozhlasu (1926-29), dirigent brněnského ND (1928-1931), pak šéf rozhlasového orchestru, od r. 1956 šéf Státní filharmonie Brno. Učil dirigování na JAMU. V letech 1936-58 dirigoval Vachův sbor moravských učitelek. Patřil k velkým propagátorům soudobé české hudby. Spolu s O. Chlubnou se zasloužil o kompletní Janáčkovy opery *Z mrtvého domu* a rozhlasové provedení *Osudu*. Napsal zajímavou knihu o janáčkovské interpretaci.

📖 21. 2. 1897 se narodila sopranistka Marie Nežádalová († 1967). Zpěv studovala na pražské konzervatoři. V sezoně 1924/25 byla primadonou olomoucké opery (Milada, Libuše), později zpívala v Lidové opeře ve Vídni i Mnichově, Amsterdamu, Basileji aj. Z dalších rolí Elsa a Alžběta ve Wagnerových operách.

📖 25. 2. 1862 se narodil barytonista Bohumil Benoni († 10. 2. 1942). Jako dvacetiletý uspořádal v Praze svůj první veřejný koncert. O rok později už zpíval v ND a brzy se stal prvním barytonistou souboru. Z rolí: Evžen Oněgin, Jago v *Othellovi*, Figaro v *Lazebníku sevillském*, Donem Giovannim, Borisem Godunovem, Hansem Sachsem, Přemyslem, Tausendmarkem, Bohušem, Lamingerem, prvním Josefem ve Foersterově *Deboře*... V r. 1912 odešel do důchodu. Učil zpěv, publikoval články o dějinách zpěvu, psal paměti.

📖 25. 2. 1997 zemřel dirigent a skladatel František Belfín (* 11. 7. 1923). Absolvent brněnské konzervatoře byl již během studií korepetitorem brněnské opery a tympanistou. Po studiích nastoupil jako dirigent divadla v Teplicích, od r. 1945 působil v operě libereckého divadla, o rok později dirigoval libereckou operu. V r. 1948 přešel do Plzně. V r. 1955 operu opustil a stal se šéfem Filmového symfonického orchestru.

Osobnosti světové hudby – únor

🎵 6. 2. 1962 zemřel francouzský skladatel Jacques Ibert (* 15. 8. 1890). Studoval na pařížské konzervatoři. Když v r. 1919 získal Římskou cenu, strávil 3 roky v Itálii. V r. 1937 se do Říma vrátil jako ředitel tamější francouzské akademie. Coby skladatel byl kultivovaný tradicionalista. Z jeho pěti oper měla ohlas zvláště *Angelika* (Brno 1936), *Král z Yvetoty* (Brno 1938). Psal i velká orchestrální díla (súita *Escapes*) a pro hudební vtip se těšily oblibě drobné komorní skladby pro dechové nástroje.

🎵 7. 2. 1962 zemřel německý dirigent Bruno Walter (* 15. 9. 1876). Studoval na konzervatoři v Berlíně. Jako dirigent debutoval v Kolíně nad Rýnem. Stal se korepetitorem, sbormistrem a posléze kapelníkem hamburské opery. Přes Vratislav, Bratislavu (1898), Rigu a Berlín přišel jako Mahlerův asistent k vídeňské Dvorní opeře. V letech 1913-22 se v Mnichově vypracoval na předního mozartovského dirigenta. Od roku 1924 spolupracoval s londýnskou Covent Garden Opera. V letech 1929-33 řídil lipský Gewandhausorchester. Před nacisty emigroval do Vídně, kde pracoval ve státní opeře, odtud odešel do Francie a od roku 1933 žil v USA. Nadále vystupoval jen pohostinsky. Ve 20. a 30. letech dirigoval velmi často v Praze. Napsal knihu o Mahlerovi, která vyšla také česky (1958).

🎵 10. 2. 1927 se narodila americká černošská sopranistka Leontyne Priceová. Studovala Juilliard School v New Yorku. V r. 1950 debutovala jako koncertní a v r. 1951 jako operní pěvkyně. Obrovský úspěch sklídila v Gershwinově opeře *Porgy a Bess* jak v USA, tak i při zájezdu newyorské opery do Evropy. Od roku 1961 byla členkou Metropolitní opery. Z dalších rolí: vynikající Aida, Tosca, Turandot, Donna Anna.

🎵 14. 2. 1602 se narodil italský skladatel Pietro Francesco Cavalli († 14. 1. 1676). Jeho otec byl ředitelem kůru a skladatel. O hudební vzdělání P. Cavalliho se postaral starosta rodného města Cremy. Působil coby zpěvák a varhaník v chrámu sv. Marka v Benátkách, v letech 1660-62 pobýval na pozvání kardinála Mazarina v Paříži, kde uvedl své opery *Xerxes* a *Ercole amante*. V r. 1668 se stal ředitelem hudby u sv. Marka. Skladatelsky navázal v operách (42) i v chrámové hudbě na Monteverdiho. S ohlasem byly provozovány jeho opery *La Calisto*, *Ormindo* a rovněž *Messa concertata*.

♪ 15. 2. 1857 zemřel ruský skladatel Michail Ivanovič Glinka (*1. 6. 1804). Studoval na petrohradském šlechtickém ústavu – vedle klavíru, houslí a teorie i zpěv. Ve 20. letech nastoupil úřednickou dráhu na ministerstvu dopravy. Velký vliv na něho měly styky s Puškinem. V letech 1830-33 pobýval ze zdravotních důvodů v Itálii, kde se osobně seznámil s Donizettim a Bellinim. V letech 1830-34 studoval v Berlíně harmonii a kontrapunkt. Po návratu začal komponovat operu *Ivan Susanin* (pozdější její název *Život za cara* navrhl sám car Mikuláš). Petrohradská premiéra v r. 1836 je označována za mezník ve vývoji ruské hudby. Dalších pět let pracoval skladatel na pohádkové opeře *Ruslan a Ludmila*. Léta 1844-48 strávil Glinka ve Francii a ve Španělsku. V roce 1848 se usadil ve Varšavě, která tehdy patřila Rusku, zde složil orchestrální scherzo *Kamarinskaja*. Nedokončil už žádný ze svých tvůrčích plánů. V letech 1854-55 sepsal své paměti a vydal se do Berlína studovat starou polyfonii (*Palestrinu*, Bacha). Zemřel po náhodném nachlazení a byl pochován v Berlíně. Jeho ostatky byly převezeny do Petrohradu.

♪ 17. 2. 1902 se narodila americká černošská altistka Marian Andersonová. Svou koncertní dráhu zahájila v roce 1925. Debutovala na scéně Metropolitní opery v roce 1955 coby první černoška. Její temně zabarvený hlas měl i mimořádný rozsah. V roce 1965 ukončila svou uměleckou dráhu, kterou popsala v autobiografii, jež je přeložena do mnoha jazyků. Zemřela 8. 3. 1993.

♪ 24. 2. 1842 se narodil italský skladatel, novinář a libretista Arrigo Boito († 10. 6. 1918). Absolvoval milánskou konzervatoř, v roce 1858 byla v milánské La Scale provedena jeho opera *Mefistofeles*, která byla zprvu neúspěšná. Prosadila se až po přepracování a postupně získala světový ohlas. Boito napsal také libreta k Verdiho operám *Othello* a *Falstaff* a Ponchielliho *Giocondě* aj.

♪ 29. 2. 1792 se narodil italský skladatel Gioacchino Rossini († 13. 11. 1868). Studoval v Bologni a Luce. Pěkný hlas ho opravňoval k nadějším na pěveckou kariéru. Po dobu mutace studoval hru na violoncello, klavír a též kontrapunkt. V té době složil dvě symfonie, kantátu a operu. Úspěch několika jednoaktovek ho definitivně převedl na dráhu skladatelskou. Komponoval 2-4 opery ročně. Dílo: *Hedvábný žebřík*, *Tankred*, *Italka v Alžíru*, *Lazebník sevillský*, *Straka zlodějka*, *Hrabě Ory*, *Vilém Tell*. Rossini nečekaně ukončil svou operní tvorbu a v 37 letech odmítl dále komponovat. S výjimkou *Stabat Mater* a *Malé slavnostní mše* vydal jen několik drobných příležitostných skladeb. Do roku 1836 žil v Paříži, dalších 8 let v Bologni jako čestný ředitel hudebního lycea. V letech 1848-55 pobýval ve Florencii a pak až do smrti ve své vile u Paříže, která se stala místem mnoha uměleckých setkání.

Z domova

🏠 Už letos v létě by měli stavbaři “kopnout do země” a začít s budováním Janáčkova kulturního centra. V polovině ledna měla být vypsána veřejná zakázka na stavbu nadzemní části s koncertním sálem. O prázdninách by mohla začít stavba, která by měla trvat 30 měsíců. Předpokládaná cena činí 1,6 miliardy Kč bez DPH. Souběžně bude vypsáno několik menších zakázek na zhotovitele interiéru, a varhan. V blízkém okolí má vzniknout náměstí Ludvíka Kundery. Srdcem Janáčkova kulturního centra bude koncertní sál špičkových kvalit s 1200 místy a jedním z největších jevišť v Evropě. Budova má být vybavena nejmodernější vzduchotechnikou, zázemím pro hudebníky a nahrávacím studiem. Podzemní chodbou bude objekt propojen s Besedním domem. Model koncertního sálu, který posloužil nedávno pro akustické měření, se stane exponátem VIDA science centrum, zaměřeného na propagaci a popularizaci vědy.

🏠 Koncertní sál Ostrava: unikátní architektonické řešení, nejmodernější technologie, osobitý styl – to vše přinese projekt předního amerického architekta Stevena Holla do největšího kulturního domu v Ostravě. Stávající památkově chráněná historická budova Domu kultury bude rozšířena o koncertní sál. Výsledná podoba koncertního sálu je známá od července 2019, kdy byly vyhlášeny výsledky největší architektonické soutěže v novodobé historii města. Autory vítězného projektu jsou studia Steven Holl Architects z New Yorku a Architecture Acts z Prahy. Projekt ostravského koncertního sálu zařadila světová odborná média již nyní mezi 10 nejočekávanějších staveb světa. Náklady na funkční proměnu Domu kultury města Ostravy a výstavbu koncertního sálu činí 2,6 miliard Kč, přičemž se o financování na základě memoranda o spolupráci podělí statutární město Ostrava, Moravskoslezský kraj a Ministerstvo kultury ČR. Velký sál s kapacitou 1300 míst v hledišti, uspořádaném do tzv. vinohradu, bude rozčleněn do menších sekcí a část hlediště bude i za samotným pódiem. Skvělé akustické podmínky sálu vytvoří

odborníci z ateliéru Nagata Acoustics, kteří projektovali podobné sály po celém světě. Ve výšce 15 m nad jevištěm by měl být zvukový reflektor, který bude odrážet zvuk s ideálním časovým zpožděním jak pro hudebníky, tak pro publikum. Kvalitní zvuk ještě umocní obložení z javorového dřeva, jež se používá i k výrobě houslí. Pravoúhlé podhledy vylepší akustika na jevišti tak, že hudebníci uslyší nejen sami sebe, ale i své spoluhráče. Dokončení stavby je plánováno na rok 2025.

🏠 15. ročník Festivalu hudebního divadla OPERA 2022, Praha 16. 1. 2022 - 29. 3. 2022 pořádá Jednota hudebního divadla ve spolupráci s Národním divadlem, s podporou Ministerstva kultury ČR, Hlavního města Prahy, Ministerstva kultury SR a všech zúčastněných divadel. Čestný festivalový výbor: Soňa Červená, Dagmar Pecková, Peter Dvorský, Jan Klusák, Jiří Kout, Štefan Margita, Richard Novák, David Pountney.

Některá představení:

- 5. 2. Štátna opera Banská Bystrica: J. B. Foerster - *Eva*
- 11. 2. ND Praha: L. Janáček - *Káťa Kabanová*
- 5. 3. Moravské divadlo Olomouc: G. Bizet - *Lovci perel*
- 6. 3. Divadlo J. K. Tyla Plzeň: L. Janáček - *Věc Makropulos*
- 10. 3. Štátna divadlo Košice: G. Donizetti - *Roberto Devereux*
- 12. 3. Slezské divadlo Opava: W. A. Mozart *Figarova svatba*
- 13. 3. SND Bratislava: A. Dvořák - *Čert a Káča*
- 19. 3. Jihočeské divadlo České Budějovice: A. Boito - *Mefistofeles*
- 27. 3. ND moravskoslezské Ostrava: A. Sokolovič - *Svatba*

Celý program včetně jmen dirigentů, sólistů, místa konání a cen vstupenek naleznete na

www.festival-opera.cz

🏠 Od 17. února 2022 bude v Divadle Antonína Dvořáka v Ostravě na repertoáru opera *Zásnuby ve snu* (*Verlobung im Traum*). Operu o dvou dějstvích napsal r. 1930 Hans Krása (1899-1944).

Libreto: Rudolf Fuks a Rudolf Thomas podle povídky F. M. Dostojevského (1821-81). Hudební nastudování: Marek Šedivý, Režie: Jiří Nekvasil

Podrobnosti na www.ndm.cz

🏠 “Je leden 2021 a Evropa i celý svět se nachází uprostřed druhé vlny pandemie. Prvotní soudržnost společnosti se vytratila a je cítit spíše chaos a negativní emoce. Jedni se snaží žít v pozitivní bublině, jiní propadají depresím. My usedáme k nástrojům a s upřímnou radostí si začínáme plnit náš ‘covidový’ sen. Tuto desku bychom chtěli věnovat všem, pro které je tato doba náročná, bolestná, kterým hodně vzala, ale třeba dokázala i něco nového dát ...” Slova hudebních a životních partnerů Terezie Fialové a Jiřího Bárty, klavíristky a violoncellisty, kteří loni nahráli pět sonát pro klavír a violoncello L. van Beethovena. Po důkladném poslouchání jako byste poznali skladatelův život. Zrodil se artefakt mimořádného významu.

🏠 V rámci nového nastudování Mozartových oper na libreta Lorenza da Ponte ve Stavovském divadle bude po premiéře *Dona Giovanniho* v srpnu 2021 následovat v lednu 2022 opera *Così fan tutte* s dirigentem Karstenem Januschkem a v režii Tatjany Guerbaci. Fiordiligi, jednu ze sester, které se rozhodnou jejich snoubenci (pošetile) podrobit zkoušce věrnosti, v této incenaci vytvoří sopranistka Kateřina Kněžíková. Po úspěchu s *Káťou Kabanovou* na prestižním festivalu v Glyndebourne a dvou nových kompaktních discích *Phidylé* a *Fantazie* s písňovým repertoárem je to pro K. Kněžíkovou velký návrat k Mozartovi. Od mozartovského debutu v roli Melie v liberecké inscenaci *Apollo et Hyacinthus* v r. 2005 pěvkyně vytvořila třináct (!) postav v Mozartových operách (Melie, Zerlina, Donna Elvira, Vitellia, Despina, Ilia, Blonda, Pamina, Papagena, Serpetta, Servilia, Barbarina, Zuzana) - nyní tedy přibude čtrnáctá.

Ze světa

📖 Salzburger Festspiele 2021: Wolfgang Amadeus Mozart – *Don Giovanni*. Hudební nastudování: Teodor Currentzis, režie, scéna, kostýmy, světelný design: Romeo Castelluci, renomovaný představitel avantgardní divadelní tvorby. Režisér již před ouverturou nechal na velkém jevišti vyklízet pracovníky prostředí barokního kostela, do jehož centra situoval celý děj. Moderní symboly s autem, zvířaty, kopírovacím strojem a kostrou působily až kýčovitě. Banálně působily situace, ve kterých se mnoho žen

muselo svlékat (mimo sboristek 150 statistek ze Salzburku). Stávaly se z nich sexuální oběti Dona Giovanniho, ale i fúrie, které svůdce děsily. Ten se postupně dostával do agonie, až se válel nahý v bílé křídové barvě (efektní splnutí s prostorem), kde nechyběly sádrové odlitky lidí. Titulní roli ztvárnil italský barytonista Davide Luciano, italský barytonista Vito Priante (Leporello), ruská sopranistka Naděžda Pavlova (Donna Anna), finský basista Mika Kares (komtur), americký tenorista Michael Spyres (Don Ottavio), italská sopranistka Federica Lombardi (Donna Elvíra), německá sopranistka Lucia Richter (Zerlina), německý basista David Steffens (Masetto).

📖 Renomovaný litevský dirigent Andris Nelsons, držitel tří cen Grammy, kapelník orchestru lipského Gewandhausu a šéfdirigent Bostonského symfonického orchestru, vystoupil na Salzburkských slavnostech v srpnu 2021 ve Velkém festivalovém domě s Vídeňskou filharmonií. Ve vyprodaném sále zazněla *Symfonie č. 3 d moll* Gustava Mahlera – monumentální kompozice z let 1893-96. K interpretaci byla přizvána renomovaná litevská mezzosopranistka Violeta Urmana, vokální tělesa Salzburger Festspiele a Theater Kinderchor der Bayerischen Rundfunk. Koncert se stal jedním z vrcholů festivalu.

📖 Mnichovský operní festival se konal od 24. 6. 2021 do 31. 7. 2021. Byl poslední, kdy v jeho čele stála dvojice intendanta Nikolause Bachlera a hudebního ředitele Kyrilla Petrenka. Jejich neuvěřitelně úspěšná třináctiletá éra přinesla osmdesát čtyři inscenací. Loňský operní festival přinesl dvě Wagnerovy opery v premiéře: *Tristana a Isoldu* a Mozartova *Idomena* (a dalších 11 operních inscenací, 2 baletní představení, několik festivalových koncertů, 5 písňových recitálů a řadu doprovodných akcí). Jako každým rokem se konala oblíbená Opera pro všechny (Oper für alle), kdy se na náměstí před budovou Národního divadla uskutečnilo koncertní provedení Verdiho *Aidy* pod taktovkou Zubina Mehty a kdy se na obří obrazovce promítala předposlední inscenace stávajícího týmu *Tristan a Isolda* (byla v repertoáru 29 let). Nové inscenaci dominují především představitelé hlavních rolí, wagnerovští pěvci Okka von der Damerau (Brangäne) a Wolfgang Koch (Kurwenal). Pozornost publika se upírala na představitele milenecké dvojice – Anju Harteros a Jonase Kaufmanna. Ani jeden není typický wagnerovský pěvec, oba ovšem mají obrovské charisma a jsou miláčky mnichovského publika.

📖 Je pro nás ctí, že se na festivalu uplatnili čeští umělci. Pavel Černoch jako Max v *Čarostřelci*, Boris Prýgl (od sezony 2019/20 stálý člen souboru) v *Čarostřelci* a *Rusalce*, jejíž dirigování narychlo převzal Robert Jindra. V operách *Salome* a *Macbeth* vystoupil slovenský tenorista Pavol Breslík. Bavorská státní opera patří k předním světovým operním scénám. Snad to bude platit i s novým vedením - intendantem Serge Dornyem a hudebním ředitelem Vladimírem Jarowskim.

Nabídky, informace

▶ Adam Plachetka *To je klasika* - nevážné rozhovory o vážné hudbě. Rozhovor s Adamem Plachetkou vedl Vojtěch Babka (cena knihy přibližně 312 Kč)

▶ Metropolitní opera v Redutě

6. 2. 2022 – 18:45 hod.: M. P. Musorgskij - *Boris Godunov*. Půl hodiny před začátkem přenosu lektorský úvod

▶ 14. února 2022 - 19 hod. - Janáčkovovo divadlo. Jediný koncert do konce sezony Carl Orff *Carmina Burana*, Igor Stravinskij *Svěcení jara*. Dirigent Marko Ivanovič

Opera v únoru

5. 2. 2022 - G. F. Händel: *Alcina* - Premiéra - Janáčkovovo divadlo reprízy: 6. 2. 17 hod., 12. 2. v 19 hod., 13. 2. v 17 hod., 18. 2. v 19 hod.

9. 2. 2022 - 18 hod. - O. Nedbal: *Polská krev* - Janáčkovovo divadlo

11. 2. 2022 - 19 hod. - P. I. Čajkovskij: *Piková dáma* - Mahenovo divadlo 28. 2. 2022 - **Derniéra** opery

17. 2. 2022 - 19 hod. - G. Puccini: *Madame Butterfly* - Janáčkovovo divadlo

19. 2. 2022 - 18 hod. - G. Puccini: *La bohème* - Janáčkovovo divadlo

20. 2. 2022 - 18 hod. - J. Offenbach: *Hoffmanovy povídky* - Janáčkovovo divadlo

22. 2. 2022 - 19 hod. - G. Verdi: *Aida* - Janáčkovovo divadlo

Balet v únoru

5. 2. 2022 - 15 hod. a 19 hod. - *Radio a Juliet* - Mahenovo divadlo

8. a 15. 2. 2022 - 19 hod - L. Minkus: *Bajadéra* - Janáčkovovo divadlo

17. a 18. 2. 2022 - 19 hod. - *4 Elements* - Mahenovo divadlo

23. a 24. 2. 2022 - 19 hod. - L. Minkus: *Bajadéra* - Janáčkovovo divadlo

► O vzestupu a pádu jednoho z nejúspěšnějších operních skladatelů 18. století Josefa Myslivečka vypráví nový snímek *Il Boemo*, režiséra Petra Václava, držitele Českých lvů a autora filmů *Marian*, *Paralelní světy*, *Cesta ven* nebo *Nikdy nejsme sami*. Film má mezinárodní obsazení. Vystoupí Collegium 1704, i když ne v klasickém obsazení (v 18. století se nevyskytovaly v orchestrech ženy). Zpívají: P. Jaroussky, R. Milanesi, E. Baráth, L. Harhsem, J. Sancho, K. Adam, B. Schachtner. Hlas italské herečky B. Ronchi propůjčila Simona Šaturová. Titulní postavu ztvárnil herec Vojtěch Dyk.

► Alena Miková: *Mám velké štěstí*. Titul knihy vypovídá o životní filozofii Olgy Borisové-Pračíkové, primabaleriny baletu Národního divadla moravskoslezského v Ostravě, kde působí od pol. 90. let. Olga trvale pobývá v České republice od r. 1993. Po roce působení v Českých Budějovicích získala angažmá v Ostravě. Zde dostala nádherné taneční příležitosti, které způsobily, že v Ostravě žije a pracuje dodnes. “Mám velké štěstí, že mohu dělat v životě to, co nade vše miluji, a tím je klasický balet”, uvádí tanečnice. Kniha je doplněna uměleckými fotografiemi.

► Marta Toncrová: *Lidové písně z Brněnska*. Po krajových zpěvnících Josefa Černíka *Vonička lidových písní z Brněnska* a Vincence Šťastného *30 národních písní z Brna a okolí* jde teprve o třetí jednoznačně nejrozsáhlejší edici lidových písní z oblasti označované etnografy jako tzv. širší Brněnsko. Písňovému materiálu předchází čtrnáctistránkový detailní přehled o lidových písních z Brněnska a jejich sběratelích. Editorka vybrala 399 písní, materiál je rozříděn podle žánrů (milostné, rekrutské, vojenské, žertovné, pijácké, epické k rodinným a výročním obyčejům, duchovní a ukolébavky).

Vážení přátelé,

doufejme společně, že si z bohaté nabídky opery, baletu a činohry budete v příštím měsíci moci vybrat to, co je vašemu vnímání divadla nejbližší. Přijďte do divadla! Herci, zpěváci, tanečníci potřebují publikum, potřebují Vás. Členové výboru SPNdB Vám přejí příjemné zážitky. Z všedního dne si udělejte svátek.

Jana Veselá

Použité zdroje:

Malá encyklopedie české opery
Malá encyklopedie hudby
Osobnosti světové hudby
Oxfordský slovník opery
Postavy brněnského jeviště

Hudební rozhledy
Webové stránky NdB
Denní tisk a internet
Metropolitan
Diva – magazín NdB

Uzávěrka Zpravodaje dne: 25. ledna 2022

Neprodejné. Zpravodaj vydává Spolek přátel NdB, Jugoslávská 652/98, 613 00 Brno, IČ 48510777 pro vnitřní potřebu.